

רבינו נחמן

מבראשית

לזכרון נצח
מדינו
ר' ישראל בער
אודסר
בן ר' אייזיק שלמה
זי"ל

השבת של

בחרפות ובזיונות גדולים, ורוצה לשפך דמם ממש חס ושלום, זה הוא מסטרא דהמן עמלק, שנאמר בו: "ויבו בעיניו וכו'", ואסור לזכותו ולרחם עליו, ואדרבא, בזה שמשדלן להפיל אותו ולהכניעו, בזה מקימין מצות יאל תהי בזי וכו', כי על ידי זה מתגבר כח הצדיק שמקים זאת בשלמות. (הלכות אפותיקי - הלכה ה, אות יב לפי אוצר היראה - מחלקת, אות מב. ועין צדיק, אות קפה, פורים אות סז)

(ספר אפי הנחל ב' - מכתבים צא-ג)

מכתב

שנה טובה ומברכה לכבוד בת עיני ולבי, אשר נשא את לבו לקשר ולדבק עצמו בחכמת האמת אשר לפניו ולאחריו לא קם כמוהו, המבער ומבטל כל מיני טעויות ומבוכות של כפירות ואמונות כזביות ומכניסי האמת בעולם ומאיר ידיעת אלקותו יתברך לכל באי עולם. בעל החסד והרחמים יוליכך בדרך הישר אל נקדת האמת לאמתו שהוא המנוחה והנחלה בלי קץ וסוף. כל ימות השנה צריכים להכין את עצמו על ראש השנה שהוא יום הדין. שוש תשיש בחלקך הטוב שתהילה לא-ל-ל כבר היית על ראש השנה בתוך הקבוץ הקדוש של הצדיק האמת, ותהילה לא-ל-ל כבר זכית לטעם מעט מצוף דבש אמריו הנעימים המחייב את הנפש לנצח, ברוך ה' כי רחמיו לא כלים. קוה לה' ויושע לך בכל עניינך.

לכבוד מחמד עיני, אשר נתן את לבו אל המעשיות והתורות והתפלות של הנחל נובע מקור חכמה שהבטיח לנו שעל-ידו לא תשתכח התורה מישראל. יברכה ה' מציון בשנה טובה ומברכה ומאשרה בחיים טובים וארכים, ויערה עליך רוח חכמה ובינה איך למלט נפשך מן השטן המקטרג. לידיד לבי היקר, אודיעך כי ברוך ה' זכית להיות בראש השנה בירושלים עיר הקודש בין הקבוץ הקדוש. **ישראל דב אודעסר**

עיני ולבי, העומד בראש המאמינים והמקשרים בהצדיק האמת השליט ומושל על כל נפשות ישראל, ועל-ידי זה זכה להשמר ולהנצל מהתנגדות וקשיות וחקירות על עצם האמת המאיר עכשיו בעולם ולהנצל מרוח שקר וטמאה ולהמלט מהשקר של אמונות כזביות וכפירות.

אשריד מה טוב חלקך ומה נעים גורלך שזכית בגדל רחמנות וחנינות הבורא יתברך לברח ולהמלט מרוח שקר ושטות ושגעון של המינות כפירות ואמונות כזביות שהם בחינת מימי המבול המרחיקים את העולם מהצדיק האמת, ועל-ידי זה מחריבים ומאבדים את העולם לגמרי ומביאים ומחזירים העולם לתוהו ובוהו וחשך ואפלה.

(עצות המבוראות - חודש אלול, ד')

עצות ותפילות

עיקר זמן תשובה הוא חודש אלול. כי ימי אלול הם ימי רצון, שאז עלה משה רבנו עליו השלום למרום לקבל את הלוחות האחרונות, שבוה פתח דרך תשובה לכל אדם. ועיקר דרך תשובה שהודיע משה רבנו הוא, שכל אדם ידע שה' יתברך מצוי עמו בכל מקום. על כן צריך כל אדם לזכור, שבין כאשר הוא זוכה לעלייה גדולה ביותר ולהרחבה, הן בגשמיות הן ברוחניות, ובין כשהוא נופל לירידה גדולה ביותר, חס ושלום, בגשמיות או ברוחניות, צריך הוא להתגבר שלא יתרחק מה' יתברך. כי אנו רואים שאנשים רבים מתרחקים מה' יתברך מחמת רוב הצלחה והרחבה בגשמיות, או שמתרחקים מה' יתברך מחמת ריבוי חכמה, ואפילו בחכמות התורה, או

ואם לא קרוב אחיך אליך ולא ידעתו ואספתו אל תוך ביתך והיה עמך עד דרש אחיך אתו והשבתו לו ... (זברים כב,ב)

שבת פייט

והבן היטב פרוש המקרא הזה לעניין הצדיק שהוא עיקר המשיב כל האבדות של כל באי עולם שהוא מתייעג בעבודתו עד שמוצא כלם. והוא חפץ בכל עת להשיב קלם לבעל האבדה מיד אך כל זמן שהם רחוקים ממנו מכרח לאספם אליו והם עמו עד דרש אחיך אותו וכו' בבחינת ואם לא קרוב אחיך אליך וכו'. וכמו שכתוב בסימן קפח (לקוטי מוהר"ן חלק א) שצריכין לבוא אל הצדיק לחזר אחר אבדתו שאבד ושכח מיד כשיצא לאוויר העולם וכו', עין שם. נמצא שכל אלו הנפשות הבאים אל הצדיק שיקרבם לה' יתברך הם באים אליו לבקש אחר אבדתם, והצדיק לוקח כל אלו הנפשות ומעלה אותם ומחדשם בבחינת עבור וממשיך על ידם חידושי תורה נפלאים ונוראים (כמובא בלקוטי מוהר"ן חלק א - סימן יג, עין שם) ובה משיב ומחזיר להם אבדתם, כי עיקר אבדתם הוא התורה ששכח כשיצא לאוויר העולם (כמו שאמרו רבותינו ז"ל שם - נדה ל') שהוא אבדה, כמו שכתוב שם בסימן קפח הנ"ל. ועתה בכל פעם שבאים אל הצדיק הוא מעלה נפשותם ומחדשם וחוזר וממשיך להם תורה, היינו בחינת התורה שנשכח ונאבד מהם הוא מחזיר להם עתה ביתר שאת על ידי החידוש שחדש נפשותם בבחינת עבור. וגם על ידי התורה שממשיך להם הוא מאיר עליהם אור גדול עד שיש להם כח בעצמם לחפש ולבקש אחר שארי אבדתם שעדיין לא מצאו, כי בודאי אי אפשר להחזיר להם כל אבדתם המרבות מאד בפעם אחת שלא יזיק להם רבוי האור חס ושלום, כי רבוי השמן גורם כבוי הנר, ובהכרח להחזיר להם מעט מעט כפי הכנות וכפי התעוררותם אל האמת. ובכל פעם על ידי כל תורה ותורה שהם מקבלין מהצדיק בעת שבאים אליו על ידי זה נמשך להם אור ונר לחפש על ידם אחרי שארי אבדתם כי התורה נקראת אור ונר, כמו שכתוב: כי נר מצוה ותורה אור. והאבדות צריכין לחפש אחריהם והחיפוש הוא בנרות, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, היינו על ידי אור ונר של התורה והמצות שהחכם מוזכה אותם על ידי זה מאיר אור נשמתם ועל ידי זה יכולין לחפש ולמצא את אבדתם בבחינת נר ה' נשמת אדם חופש וכו'. (הלכות אבדה ומציאה - הלכה ג, אות ב)

הקם תקים עמו ... (כב,ד')

הצדיק האמת בגדל כחו, בודאי יכול להעלות ולהגביה את הכל אפילו הנמוכים והירודים מאד הרובצים תחת משאוי עוונותיהם בכבדות גדול, ובאמת בודאי הוא משתדל להעלות ולהקים את קלם, בבחינת עזב תעזב לו הקם תקים עמו. אבל כל זה עמו, דהיינו כשהוא בעצמו רוצה גם כן בזה לרחם על עצמו ולהשתדל בתקנת נפשו, לסלק המשאוי הגדולה שעליו, רק שאי אפשר לו בעצמו והוא מצפה למי שיעזר לו לזה. אבל אם רוצה לסלק עצמו לגמרי ואינו רוצה להשתדל בתקון נפשו כלל, רק רוצה שהצדיק בעצמו יעשה הכל עבורו, והוא לא יעשה כלל ולא ישתדל בזה כלל, אזי בודאי אין הצדיק צריך לעסק עמו. כי אי אפשר לעזר לו כשאינו רוצה לעסק בעצמו בתקונו כלל, כי הבחירה חופשית. (הלכות אבדה ומציאה - הלכה ג, אות טו לפי אוצר היראה - צדיק, אות רמא)

זכור את אשר עשה לך עמלק ... (כה,יז)

אף על פי שבודאי צריכין לקיים מאמר רבותינו ז"ל: יאל תהי בו לכל אדם, ולדון את הכל לכף זכות, אבל מי שהוא חולק על הצדיק האמת (שעוסק בזה להכניס בלב כל אחד לקיים יאל תהי בו לכל אדם) בכמה וכמה בחינות, כמבאר בפנים, ומבזה ומחרף אותו וכל הנלווים אליו

ראש השנה, אצל הראש בני ישראל

מחמת עבודת ה' מרובה, אם אינה באמת לשם שמים כראוי. וכן כאשר נופלים, חס ושולם, מחמת שמסובלים בייסורים גדולים ביותר בגשמיות, או נופלים מאוד מעבודת ה', מיראת ה' ומקיום התורה, ובאים לידי פגמים רבים, חס ושולם, אזי צריך לזכור שה' יתברך נמצא עם כל אדם, הן בעת עלייה והן בעת ירידה.

ולכן בעת עלייה והרחבה בגשמיות, צריך להיזהר מאוד מגאות ומגאות הרוח בכל פרט, ובוודאי בעת עלייה ברוחניות, צריך גם להישמר מגאות ומריבוי אור. ובעת ירידה רוחנית או גשמית, צריך להישמר ולהיזהר מאד מעצבות ומייאוש, ולהתחזק בשמחה. בגשמיות - כמבואר בליקוטי מוהר"ן (סימן קצ"ה) על הפסוק "בצר הרחבת ליי", וברוחניות - כמבואר בליקוטי מוהר"ן (סימן רפ"ב) בתורה "אזמרה לאלוקי בעודי". וגם להתחזק תמיד בבטחון ובתקווה אמיתיים לה' יתברך, ועל ידי זה יתחזק תמיד באמונה אמיתית ויראת ה' כראוי.

● ... ובכן, באתי לפניך ה' אלוקינו ואלוקי אבותינו, שתעזרני ותושיעני בזכות וכן דרך התשובה שהמשיכו משה רבנו עליו השלום וכל הצדיקים אמיתיים בעולם, שאזכה גם אנכי מעתה לשוב בתשובה שלמה לפניך באמת ובלב שלם. כי אתה יודע נפלאות הדרכים של תשובה שהמשיכו בעולם, שהורידו את עצמן וקישרו את עצמן עם הפחות שבפחותים, אפילו עם פחות כמוני בכל מקום שאני שם, ועדיין הם מקשרים עצמם עימי במקומי שאני שם עתה, ומצדם לא יבצר להוציאני מגלותי, ולהעלותי ולהכניסני לתוך הקדושה באמת, ולהעלות אותי מעלה מעלה. רחם עלי וזכני להתקשר לצדיקים קדושים כאלו תמיד, ויתגלה לי דרך הקודש דרכי התשובה שהם ממשיכים בעולם, באופן שאזכה מעתה לשוב בתשובה שלמה לפניך באמת, ולקשר ולדבק עצמי אליך תמיד באמת, בתכלית הענווה והביטול באמת.

● ותשמרני ותצילני ברחמיך שלא יהיה כח לשום בחינת ירידה ולא לשום בחינת עלייה לרחקני, חס ושולם, כי לפעמים נתרחק האדם, חס ושולם, על ידי העלייה שאתה מעלה אותו, דהיינו על ידי ריבוי העושר והטוב שאתה משפיע לו, או על ידי ריבוי הדעת בידעת רוממותך, כי ריבוי האור מכה עיני ומזיק לו, חס ושולם, על כן באתי לבקש ממך שתגן עלי בכפך, ותשמרני ותצילני ותגן בעדי שלא זיק לי שום דבר, ולא אתרחק ממך לעולם, הן בבחינת ירידה, חס ושולם, אפילו בחיטא התחתונה, אפילו בעשרה כתרין דמסאבותא, חס ושולם, גם שם אזכה למצוא אותך תמיד, כמו שכתוב: ומלכותו בכל משלה. והן בבחינת עלייה, כאשר תרחם עלי ותעלני מעלה מעלה. בכל עליה ועליה, אזכה למצוא אותך תמיד, ואתקרב אליך תמיד בכל הבחינות בין בטיבו בין בעקו, חס ושולם, בין בירידה בין בעליה, כמו שכתוב: אם אסק שמים שם אתה ואציעה שאול הנך. באופן שאזכה לתשובה שלמה באמת מעתה ועד עולם, ובפרט בחודש אלול הקדוש שהם ימי רצון שעלה משה לקבל לוחות אחרונות ופתח דרך כבושה לילך בה. רחם עלי מעתה, שאזכה להכין את עצמי מהיום להמשיך עלי קדושת חודש אלול הקדוש, קדושת הדרך תשובה שהמשיך משה רבנו וכל הצדיקים אמיתיים בעולם בדרכי נפלאותיהם הנוראות, כי אין לי שום תקווה כי אם על פי דרך זה שהוא ידוע לך ולצדיקים הגדולים האמיתיים לבד, והטוב בעיניכם עשו עמי, "ואני תמיד אייחל, עד יסקין וירא ה' משמים". (לקוטי תפילות ב' - מתוך תפילה מ"א)

● כל מה שמובא בליקוטי מוהר"ן על מעלת התקבוצות לצדיק וכו', נאמר על רבנו הקדוש, שגילה את זה, ואנחנו חברים המקבלים זה מזה. (אדר תשל"ב)

סיפור

סיפור ימי מוהר"ן חלק ב' - סימנים קפד-קצ) ● ... ביום שבת-קודש לעת ערב התחלנו לראות מרחוק את אדעס, והלכנו סמוך לאדעס שלושה ימים, ולא יכלנו להגיע אל הספר עד יום שלישי לעת ערב ביום שלישי, פרשת לך-לך, עזרני השם יתברך, שבאנו לספר אדעס, ושמחנו בישועתו, ובלילה קדשנו הלבנה בשמחה:

● אצל אדס עמדנו על הים קדם שנכנסנו לקולונטער שבוע אחת, דהיינו עד יום שלישי וירא מיום שלישי פרשת לך-לך עד שלישי וירא בתוך כך, בשבת פרשת לך-לך בלילה, היה רוח-סערה גדולה מאד, והיה לנו פחד גדול וחלישות גדול, ובחסדי ה' נצלנו:

● ביום שלישי יצאנו מהספינה ונכנסנו לקולונטער בשבת-קודש פרשת וירא היינו בקולונטער, ושמחנו בליל-שבת-קדש הרבה מאד, אך היה מעשה-שטן, שנעשה אז מחלוקת עם ר"י מט"ר ואחר כך חזק ר"ג את ר"א מאד מאד בקול גדול וברך כמה ברכות, יהי רצון שיתקיימו מהרה אמן כן יהי רצון.

● בקולונטער עמדנו שני שבועות: ● ביום שלישי, פרשת תולדות היינו בשמחה גדולה אצל ר' שאול עם הרב שהיה שם, וגם ר"ג היה שם, ועוד קצת מספיתנו: ● ביום ששי, ערב שבת קדש פרשת ויצא יצאתי מאדעס ושבתינו בקהלת קודש פטוקצע וכו':

● ביום חמישי, פרשת וישלח באתי לביתי בשלום בשמחה, והכל קבלונו בשמחה גדולה ברוך השם אשר עד כה עזרני עד הנה עזרונו רחמיך ולא עזבונו חסדיך ה' אלוקינו, שזכינו בחסדיך ונפלאותיך הגדולים להביאנו לארץ ישראל, ולהחזירנו לביתנו בשלום כן יהי ה' אלוקינו עמנו לזכותנו ברחמינו לשוב אליו יתברך באמת מעתה כי לפניך נגלו כל תעלומות לב, אשר רק בשביל זה טרחתי הטרח הזה לבוא לארץ ישראל והטוב בעיניך עשה עמנו ואלו תמיד איחל אולי יחוס אולי ירחם אמן: תם ונשלם

(ר' ישראל אודסר, זצ"ל - המשך)

שיחות

... זה דבר חדש ורוחני לגמרי, שלא היה בעולם, לא נתגלה בעולם, וברוך השם אני הייתי חזק, אני חזק כנגד כולם, זה עניין פלא כזה שכל העולם כולם, לא יודעים כלל מה זה רבנו, כל הגדולים וכל החכמים וכל העולם לא יודעים כלל מה זה רבנו הקדוש, ויש עוד לדבר, אי אפשר לדבר מעניין פלאות כאלה, מפלאות כאלה, "ליקוטי מוהר"ן", כל דף, כל דיבור שלו, כל העולם לא שווה כלום כנגד כל דיבור שלו, והוא היה צדיק וחכם כזה שלא היה כמותו, שלא היה בעולם כמו הוא, והוא צחק מכולם ואמר: "אני ורבי נתן מצחקים מכל העולם"... הציונים? זה טעות... טעות כמו חב"ד.

● ברוך השם שניצלתי, אני קרבתי את שמואל הורביץ, הוא היה נכד השל"ה הקדוש, אני קרבתי אותו לרבנו הקדוש, והאבא שלו היה מתנגד, הוא בקש אותו: "תרחם עלי, ואל תהיה ברסלב", ושמואל היה חזק כברזל, ועמד ואמר להאבא שלו: "אני רק ברסלב". העולם לא יודעים כלום מברסלב, מה זה ברסלב, חכם כזה וצדיק כזה, אין בעולם ועוד... יש הרבה לדבר, אבל אני לא יכול לדבר, ברוך השם אני שמח שזכית לבוא ולראות אותי ולשמע כמה דיבורים, מה שאני אפשר לדבר בזה, רבנו הקדוש כל דיבור שלו הוא חדש לגמרי. הרב קוק קיבל אותי, והוא אמר: "רק ברסלב", הוא אמר לי: "רק ברסלב יש בעולם", וברוך השם אני ניצחתי...

● רבנו הקדוש הוא אמר: "ניצחתי ואנצח... גמתי ואגמור", הוא בא לעולם לבטל את היצר הרע, את התאוות של העולם... העולם לא יודעים, ולא היו רוצים לדעת, תמיד כולם משוקעים בכל התאוות, והם רצו להיות בעלי גאוה של היצר הרע, אבל האמת הוא הכוח והמנצח הכל. השואה היה הכנה לגאולה, אז כולם סבלו כזה שלא היה כל העולם, אבל האמת הוא בעל כוח והוא מתגבר על כל העולם, רבנו הקדוש היה לו שיחה: "אני נחל נובע מקור חכמה", כולם לא ידעו כלל אפילו מה זה הפירוש, כולם לא ידעו כלל מה זה רבנו ומה זה התורה, זה עניין חדש, תורה חדשה וכוח חדש שהוא כנגד כל העולם, כנגד כל החכמים של כל העולם, כולם לא שווים אפילו דיבור אחד שלו, זה עניין חדש, זה עניין של ברסלב, רבנו הקדוש גילה רק איזה דבר קטן, איזה טיפה מהים, מן הים הגדול, הוא פתח וגילה שכל העולם לא יודעים כלום אפילו מה זה, לא מכירים ולא יודעים מה זה רבי נחמן, והוא היה מצחק מכולם, דיבור אחד שלו מן המעשיות, או איזה דיבור מן התורה שלו... אי אפשר לדבר מזה, כל החכמים, כל העולם כולם, לא יודעים כלל מה זה רבנו "ניח נחמן נחמן מאומין".

● יהיה עוד זמן שאני מקווה להשם, אולי אזכה להתגבר בתפילות ולהמשיך ולספר מה זה רבנו הקדוש, יכולים לגווע מגודל החיות של כל דיבור שגילה בעולם, שגילה רבנו הקדוש בעולם, "סיפורי מעשיות", אפילו דיבור אחד מי יודע ה"סיפורי מעשיות" והתורה שלו, כולם רואים... כולם היו חושבים שהם חכמים, שהם גאוניים, אבל זה שקר, לא היה כלום, רק שקר ושקר ושקר, ברוך השם אני לא מדבר סתם, מי יוכל להכניס בעולם דבר כזה, כולו חדש, כל תורה שגילה ב"ליקוטי מוהר"ן", קח ה"ליקוטי מוהר"ן" ותראה מה שזה.

שבת שלום